

Egy elfeledett film

Hírek szerint, a haladó amerikai közvélemény nyomására a massachusetts-i bíróság perújrafelvételt rendelt el Sacco és Vanzetti, az 1927-ben ártatlanul villamoszékben kivégzett két olasz kommunista ügyében. Erről az ügyről beszélgettünk a minap Deésy Alfréd filmrendezővel, aki ebben az időben Bécsben élt és filmrevitte a két kommunista életét.

Akkoriban a baloldali sajtó többszörös cikkekben foglalkozott Sacco és Vanzetti ügyével. Még 1920-ban történt, hogy egy bostoni cipőgyári pénztárost — aki a munkások pénzét hozta a bankból — útközben két álarcos rabló a sofőrrel együtt lelőtt és a nála levő 58 ezer dollárt elrabolta. A rendőrség azonban nem a tetteseket kereste, hanem ez ügyben alkalmat látott arra, hogy Vanzettit és a vele együtt lakó barátját Nicola Saccót letartóztassa. Mindketten régi kommunista párttagok voltak, s Sacco ellen az szólt, hogy aznap nem ment be munkahelyére, mert egy titkos pártgyűlésen volt, amit sohasem árult el a vallatások során. Hét évig tartották fogva őket, közben folyt a vizsgálat, tárgyalások a világ haladó közvéleményének felháborodása ellenére. A két ártatlanul megvádolt embert a gyilkosság évfordulóján a villamos székbe ültették, mintha törvényesen halálra ítélték volna őket. Miután beismerő vallomást így sem kaptak a hatóságok, visszavitték őket a börtönbe. S ez a „játék a halállal” évenként megismétlődött, 1927-ben aztán új kormányzó került Boston élére, aki kijelentette, hogy újra tárgyalja a két vádlott ügyét.

— Ezt az egyedül álló esetet, a két ártatlan ember tragédiáját szerettem volna filmre vinni. Egy Bécsben élő

filmbarátom szerzett pénzt és a Ganz filmvállalat produkciójában osztrák színészekkel három hét alatt elkészítettem a filmet.

A filmnek az ad különös érdekességet, hogy Deésy a 2170 méteres, 7 felvonásos filmet két végjelennel készítette el. Az egyik verzióban Vanzetti és Saccót a bíróság felmenti, a másik verzió a tragikus véget, a villamoszéki kivégzést mutatta be. 1927. augusztus 27-én, amikor a két ártatlan kommunistát kivégezték, Bécs öt filmszínházában pergett a film.

— A publikum ezres sorokban állt a mozik pénztára előtt — emlékezik vissza Deésy —, hogy láthassa a két bostoni kommunista történetét, az izgalmas tárgyalást, a kivégzést. A filmszínházakban olyan tüntetések voltak, aminek az osztrák fővárosban még nem fordultak elő. És ez így zajlott le később Ausztria minden mozijában, ahol vetítették a filmet.

— A film megjelenése után három hónapra a bécsi főkapitányság magához hívatott és közölte, hogy bizonyos időre hagyjam el a várost.

PANCZEL GYÖRGY

Világirodalmi folyóirat

Magjusi száma megjelent

Ára 12 Ft

filmvilág

II. évfolyam 10. szám. — Filmművészeti folyóirat. — Megjelenik minden hónap 1-én és 15-én. — Felelős szerkesztő: Hámos György. Felelős kiadó: Sala Sándor, a Lapkiadó Vállalat igazgatója — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Lenin körút 9—11. Telefon: 221—283 — Terjeszti a Magyar Posta — Előfizethető a Posta Központi Hírlap Irodánál, Budapest, V., József nádor tér 1. és bármely postahivatalnál — Előfizetés 1/4 évre 24.— Ft. Csekkszámom: egyéni előfizetésnél 61.238, közületnél 61.066. — Külföldön terjeszti a Kultúra Könyv és Hírlap Kútkereskedelmi Vállalat, Budapest, Népköztársaság útja 21. 2-591601 Athenaeum (F. v. Soproni Béla)

Lenszkij és Anyegin párbaja

AZ ANYEGIN FILMVÁLTOZATA

A leningrádi Lenfilm Stúdió elkészítette Puskin és Csajkovszkij Anyeginjének filmváltozatát. A filmopera alkotói: *Alekszandr Ivanovszkij* és *Roman Tyihomirov* forgatókönyvírók, az utóbbi egyben a film rendezője is. Anyegin-t Vagyim Medvegyev, Lenszkijt Igor Ozerov, Tatjánát Aljana Sengelaja alakítja.

Vagyim Medvegyev

Tatjana (Sengelaja), a dajka
(Pornudollszkaja)

filmvilág

Ára: 4,— Ft

Giovanna Ralli és Roberto Rizzo, a »Nercbunda« című, nálunk is bemutatásra kerülő olasz film főszereplői